

FILM STOCKHOLM

2008-01-24

Kerstin Olander

Ansökan om avknoppning av det regionala resurscentret Film Stockholm

Bakgrund

Stockholms läns landstingsfullmäktige uppdrog år 2007 åt kulturnämnden att undersöka förutsättningarna för en ny huvudman för Film Stockholm. Under året har detta prövats genom samtal inom Film Stockholm/kulturförvaltningen, med andra aktörer i länet, med landstingets Utvecklingskansli och med en fristående konsult.

Svenska Filminstitutet har i samtal med Film Stockholm meddelat att man betraktar Stockholms läns landsting som huvudman för verksamheten, på samma sätt som de övriga 18 regionala resurscentra i landet har en offentlig, regional huvudman. Man avser att även fortsättningsvis avtala uppdrag, statsbidrag och redovisning med Stockholms läns landsting. Svenska Filminstitutet ser däremot inget som hindrar att landstinget lägger ut driften av Film Stockholm.

Ordföranden i landstingets kulturnämnd, Karin Ekdahl - Wästberg har vid dessa samtal förklarat att landstinget avser att även fortsättningsvis vara huvudman, i betydelsen uppdragsägare, för Film Stockholm. Man har inte heller några planer på att ändra uppdragets inriktning eller minska de ekonomiska förutsättningarna för resurscentret, men man önskar att utförandet av uppdraget sker utanför landstingets kulturförvaltning.

Erfarenheter från annan drift

Film Stockholm är en av sju regionala länsfunktioner. Uppdraget inom film och rörlig bild motsvarar de andra länsfunktionernas uppdrag inom sina respektive konstområden. Gemensamt för länsfunktionerna är att de förutom den regionala finansieringen också har statlig finansiering och uppdrag genom Svenska Filminstitutet eller Statens kulturråd.

Film Stockholm har tidigare erfarenheter av att drivas av annan aktör/uppdragstagare från perioden 2001-2005 då denna aktör var Stockholms filmfestival. Den dagliga driften fungerade väl men personalen vid Film Stockholm identifierade efter hand intressekonflikter mellan Filmfestivalen och dess mer särpräglade verksamhet och uppdraget för resurscentret som måste stå fritt från egenintressen och vara en resurs för många partners.

Det är Film Stockholms mening att en sådan möjlig intressekonflikt inte är specifik för Stockholms filmfestival som uppdragstagare. Tvärtom bedömer vi att den skulle kunna uppträda igen även med en annan aktör inom filmbranschen då denna bransch präglas av starka, individuella och ofta starkt konkurrerande organisationer och verksamheter.

För verksamheten är det viktigt att Film Stockholm behåller sin roll som *neutral part* gentemot länets övriga aktörer inom film och rörlig bild. Neutral i betydelsen att stå fri från särintressen av ekonomisk art eller intressent som snävar av uppdraget. I annat fall kompliceras rollen som samordnare och legitimiteten kan ifrågasättas. Resurscentret måste

kunna samverka med samtliga strategiska aktörer inom området utan att misstänkliggöras för att företräda någon annan eller något annat än regionens bästa. Det är också viktigt att vara ett centrum med *närhet till filmbranschen* då samverkan och utbyte med dem är en förutsättning för att hålla ihop filmens ”röda tråd” – verksamhet för barn och unga upp till professionell filmverksamhet.

Drift i egen regi

När det nu åter är aktuellt med annan driftform vill vi, personalen i Film Stockholm, ta över och driva resurscentret i egen regi som en ekonomisk förening med uppdrag från Stockholms läns landsting. På så sätt kan verksamheten fortsatt betraktas som opartisk, neutral och självständig.

Personalen vid Film Stockholm ser huvudsakligen fördelar med en avknoppning av verksamheten. Fördelarna är kortfattat att nuvarande kompetens, erfarenhet och legitimitet inom Film Stockholm upprätthålls. Film Stockholm har sedan etableringen bedrivit en offensiv verksamhet inom mediepedagogik och kort- och dokumentärfilm. Vi har under åren utvecklats till en regional ”spindel i nätet” och ett starkt varumärke. Genom långsiktigt strategiskt arbete kopplat till kompetens och kontinuitet i personalgruppen har Film Stockholm byggt upp en hög legitimitet för sin verksamhet. Film Stockholms kompetens och legitimitet är de främsta framgångsfaktorerna för verksamheten. Film Stockholm har idag kontakt med alla länets 26 kommuner och bedriver fördjupat samarbete i 5-10 kommuner under 2007. Kontakter och samarbeten finns med övriga länsinstitutioner, filmbranschen, regionala och nationella myndigheter och organisationer. Genom en avknoppning ökar möjligheterna att verka mindre byråkratiskt och mer snabbfotat, likaså i viss mån möjligheterna till extern finansiering och nya samarbeten. Det finns en stark vilja och ambition hos personalen att tillsammans fortsätta utveckla Film Stockholm utifrån den plattform vi skapat under åren. Under arbetet med den affärsplan som presenteras i bilaga har en mängd goda idéer framkommit som väntar på sitt genomförande.

Under hösten 2007 har personalen deltagit i Utvecklingskansliets avknoppningskurs och haft ett antal möten med konsultbyrå anlitad av dem. Konsulterna har i rapport till utvecklingskansliet meddelat att de inte kan tillråda en avknoppning. Anledningen till deras avrådan är att man anser att verksamheten inte har en marknadsmässig vinstmöjlighet.

Personalen vid Film Stockholm menar däremot att en kulturverksamhet med länsuppdrag inte kan bedömas enligt samma mallar som ett vinstdrivande aktiebolag. Utvecklingskansliets konsult hade heller ingen erfarenhet av kulturorganisationer. För att få en ”second opinion” anlätades en fristående konsult med erfarenhet från kulturvärlden. Den konsulten menar i sin rapport att han inte ser några hinder för en personaldriven organisation. Han pekar också på möjligheter till extern finansiering, att verksamheten betraktas som näringsverksamhet och affärsdrivande men att syftet inte är vinst i samma betydelse som ett marknadsmässigt aktiebolag. Vi menar att Film Stockholm har lika goda möjligheter att bedriva sin verksamhet i form av ekonomisk förening på samma sätt som Länsmusiken som fungerat så under ett antal år.

De funktioner inom administrationen som idag sköts inom kulturförvaltningen, det vill säga bokföring, bokslutsarbete och revision, lönehantering, fakturahantering, försäkringar, it - support, samutnyttjande av telefonväxel, kopiering och fax samt viss marknadsföring och webbhantering kommer efter avknoppning att ligga inom den ekonomiska föreningen. Film Stockholm betalar idag för detta till landstinget men i en mindre organisation kommer

kostnaderna naturligt nog öka något. Genom vår planerade samlokalisering med andra organisationer (Filmcentrum, Tempo dokumentärfilmfestival och Folkets Bio) i en stor lokal centralt på Södermalm, kommer denna kostnadsökning ändå vara marginell. Enligt bifogad budget är de direkta kostnaderna för hyra, administration och viss webbhantering cirka 5,5% av budgeten för 2007 och cirka 8,5% av budgeten för 2008.

Komplikationerna vid en avknoppning är framför allt av teknisk art. Ett problem är hur bidrag ska kunna betalas ut till unga filmare som inte har firma samt eventuellt vissa oklarheter kring momsplikten. Verksamheten blir också mer sårbar för kostnadsökningar som till exempel hyreshöjningar. Detta är problem som går att lösa, men för att minska problembilden behövs ett långsiktigt avtal med Stockholms läns landsting.

Under 2007 har Svenska Filminstitutet inlett diskussioner med huvudmännen för de regionala resurscentren. Avsikten med samtalen är att utveckla och formalisera kontakterna mellan den statliga och regionala nivån och sluta överenskommelser om utvecklingen av resurscentren utifrån varje regions förhållanden. Film Stockholm ek.för. kommer att inför dessa diskussioner presentera ett underlag där de visioner för resurscentret 2009 – 2012 som presenteras i affärsplanen konkretiseras.